

GEMEENTE HEERENVEEN

nr.:

afd.: *BevR*

Ingekomen d.d.:
19 JAN. 2023

afgehandeld d.m.v.:
.....

paraaf: d.d.

Ambion

Van Leeuwenhoekweg 10
8451 CN Oudeschoot

T 0513 - 65 66 56
E info@ambion.nl
I www.ambion.nl

KvK 01111331
NL97 ABNA 0586617566

Aan het college van burgemeester en wethouders en de
Gemeenteraad van de gemeente Heerenveen
Postbus 15000
8440 GA Heerenveen

uw brief van:

ons kenmerk:

bijlage(n):

datum:

1

16 januari 2023

onderwerp:

Meerjarenbegroting 2023-2026

Geacht college en leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u het ontwerp van de begroting 2023, inclusief de meerjarenraming voor de jaren 2024 tot en met 2026.

De voorliggende ontwerpbegroting is goedgekeurd in de Raad van Toezicht vergadering van 12 december 2022. Zoals afgesproken in onze statuten bieden wij u de begroting ter goedkeuring aan.

De vormgeving van het onderwijs zal de komende jaren aan verandering onderhevig zijn. Met organisatieontwikkeling Ambion 2.0 wil Ambion vormgeven aan een organisatie die voorbereid is op de toekomst en deze met vertrouwen tegemoet kan zien.

Met de meerjarenbegroting 2023-2026 is uitgegaan van een verdergaande krimp van de scholen van Ambion, waarbij wordt verwacht dat de krimp relatief minder groot zal zijn dan in de afgelopen jaren. De huidige prognoses gaan uit van een krimp tot ca. 2.967 leerlingen in 2026. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de formatie-ontwikkeling die in verhouding staat met de daling van het aantal leerlingen en die recht doet aan de kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast wordt een bedrag onttrokken uit de algemene reserve voor de periode 2023-2026. De komende jaren wordt geïnvesteerd in de realisatie van de organisatieontwikkeling Ambion 2.0 en de tijdelijke HR-ondersteuning op het servicebureau (Koersplan 2023-2027).

Wij vragen u, overeenkomstig artikel 7, lid 3 van de statuten, in te stemmen met de voorliggende ontwerp-begroting. Na goedkeuring door uw raad zullen wij de begroting definitief vaststellen.

Mochten er vragen of opmerkingen zijn, dan zijn wij van harte bereid tot toelichting en overleg. Voor het maken van een afspraak tot nader overleg kunt u telefonisch contact opnemen met mevrouw Joke Dijk, managementassistente van het servicebureau Ambion. Zij is te bereiken via telefoonnummer 0513-656644.

Hoogachtend,
voor Stichting Ambion

Mevrouw I.J. Janssen
Voorzitter College van Bestuur

Ambi**n**
Ambitie in onderwijs

Meerjarenbegroting 2023-2026

Inhoudsopgave

	Bladzijde
Toelichting meerjarenbegroting Ambion 2023-2026	2
1. Bestuursmodel	2
2. Missie, Identiteit, Visie en Kernwaarden	2
3. (Be)sturing en leiderschap	4
4. Organisatiestructuur en scholen	7
5. Koerstema's voor 2023-2027	7
6. Realisatie bestuurlijke opgave en koerstema's	8
7. Onderwijskwaliteit	8
8. Leerlingaantallen	9
9. Opzet begroting	9
10. Financiële positie	9
11. Meerjarenperspectief en mogelijke risico's	10
Meerjarenbegroting Stichting Ambion 2022-2026	12
Meerjarenbalans 2022-2026	14
Kasstroomoverzicht 2022-2026	15
Financiële kengetallen	16
Bijlage:	
Bijlage 1: Ontwikkeling leerlingaantallen Stichting Ambion	19

Toelichting meerjarenbegroting Ambion 2023-2026

Met de koersuitspraken en koerstema's van Ambion als basis, is een meerjarenbegroting opgesteld voor 2023-2026. Hierbij de toelichting op de begroting.

1. BESTUURSMODEL

Ambion, Stichting voor Openbaar Primair Onderwijs, is het bevoegd gezag van 15 openbare basisscholen en 1 school voor speciaal basisonderwijs in de gemeente Heerenveen en 8 openbare basisscholen in de gemeente De Fryske Marren. Beide gemeenten houden toezicht op het openbaar basisonderwijs in hun gemeenten. De gemeenten Heerenveen en De Fryske Marren benoemen leden van de Raad van Toezicht van Stichting Ambion zoals beschreven in de statuten van de stichting.

Ambion wordt geleid door een eenhoofdig College van Bestuur, dat zijn taken uitvoert onder toezicht van een Raad van Toezicht (RvT). Het toezichtkader is door de RvT gezamenlijk met de bestuurder opgesteld. De RvT evalueert jaarlijks haar eigen functioneren waarbij één keer in de twee jaar hier een extern specialist bij wordt betrokken. De stichting hanteert, zonder afwijkingen, de nieuwe Code Goed Bestuur van de PO-raad. Tevens heeft de stichting een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en een servicebureau dat de scholen op verschillende domeinen adviseert en ondersteunt.

Voor het behalen van synergie, het uitwisselen van kennis en ervaring en het realiseren van organisatorische voordelen werken de 24 scholen samen in clusters. De scholen van Ambion zijn gegroepeerd in 4 clusters. Eén van de directeuren is voorzitter van het cluster. Het cluster vormt ook een periodieke-intervisiegroep.

2. MISSIE, IDENTITEIT, VISIE EN KERNWAARDEN

Waar staan we voor? Wat willen we bereiken in onze scholen? Wat betekent voor ons de openbare identiteit, van waaruit we handelen? Onze missie, identiteit, visie en de kernwaarden geven richting en betekenis aan ons handelen.

MISSIE

Vooruitkijken naar de toekomst. Alert zijn op maatschappelijke ontwikkelingen en daarnaar handelen. Vooroplopen door schoolontwikkeling te baseren op gedegen onderzoek. Zo realiseren wij eigentijds en kwalitatief onderwijs voor al onze leerlingen. Onze missie ligt besloten in onze naam: Ambion staat voor **AMB**itie In **ON**derwijs.

OPENBARE IDENTITEIT: IEDEREEN IS WELKOM!

Op scholen van Ambion is iedereen welkom. Onze scholen vormen een afspiegeling van de samenleving. We vinden het belangrijk dat kinderen en professionals met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten en samen optrekken. De kracht van het openbare onderwijs zit in het feit dat kinderen van ouders van alle gezindten met elkaar naar school gaan, met elkaar leven en met elkaar leren (*bron: VOO*).

Diversiteit in de scholen zien we als kracht. Het biedt veel mogelijkheden om elkaar te leren begrijpen en van elkaar te leren. Dat vraagt van iedereen vertrouwen in zichzelf en in de ander.

Onze scholen werken intensief samen, maar hebben ook ieder hun eigen gezicht. Door krachten te bundelen is het mogelijk om kennis uit te wisselen en voorzieningen te delen. Zo worden we een steeds sterkere onderwijsorganisatie; een stevig fundament voor het onderwijs in de regio Zuid-Friesland, nu en in de toekomst.

VISIE

Op onze vierentwintig openbare basisscholen doen we iedere dag alles dat mogelijk is om het beste van ieder individu tot zijn recht te laten komen. Daartoe stimuleren we zowel bij onze leerlingen als onze medewerkers een open, onderzoekende en nieuwsgierige basishouding. Vertrouwen, verbinding en ontwikkeling zijn de pijlers onder onze aanpak.

In een veilige, moderne en uitdagende leeromgeving creëren we kansen voor leerlingen om elkaar te ontmoeten, samen te spelen en te werken, van elkaar te leren, fouten te maken, creatief te zijn, talenten te ontdekken, zich te verwonderen, vragen te stellen en ontdekkingen te doen.

Ieder mens is uniek. Je mag zijn wie je bent en iedereen mag zich op zijn eigen manier ontwikkelen tot een verantwoordelijk mens met respect voor zichzelf, de ander en de omgeving.

We zien de school als een minimaatschappij, een oefenplaats die leerlingen voorbereidt op hun rol als kritische maar sociale (wereld)burger. Door bij onze leerlingen en medewerkers ondernemend en zelfredzaam gedrag te stimuleren dragen we bij aan een samenleving waarin mensen vanuit zelfvertrouwen op constructieve wijze om kunnen gaan met weerstand en vorm kunnen geven aan hun eigen leven, geïnspireerd door hun dromen, wensen en behoeften, in ontmoeting en dialoog met anderen en de wereld.

KERNWAARDEN

We laten ons leiden door 4 kernwaarden. Ze passen bij onze openbare identiteit, missie en visie.

Vertrouwen

Bij alles wat wij doen, staat vertrouwen altijd bovenaan. Wij geloven dat ieder mens als goed mens wordt geboren. Vertrouwen geven, krijgen en delen is voor ons de sleutel. Een Ambion-medewerker heeft een positieve grondhouding en benadert mensen gelijkwaardig.

Vakmanschap (Kwaliteit)

Onze medewerkers zijn goed opgeleid, ondernemend en innovatief. We moedigen ze aan om hun eigen expertise te vergroten en hun kennis te delen met collega's.

De leerkrachten leggen de basis voor een goede balans tussen leren met hoofd, hart en handen. Hierdoor zijn onze scholen plekken waar kinderen met plezier naartoe gaan en waar zij zich in de volle breedte ontwikkelen, zelfvertrouwen opbouwen en toegroeien naar een volgende fase in hun leven. We dragen zorg voor een passende en veilige plek voor elk kind, zo thuisnabij mogelijk.

Verbinding

We zijn ons ervan bewust dat we anderen nodig hebben om kwalitatief onderwijs te garanderen. Daarom verbinden wij ons aan de mensen om ons heen vanuit de overtuiging dat verschillende perspectieven ons alert en scherp houden. Samenwerking met externe partijen zorgt voor een sterk collectief dat onze leerlingen alle kansen op brede ontwikkeling biedt. Een integraal kindcentrum is het wenkend perspectief

Vindingrijkheid

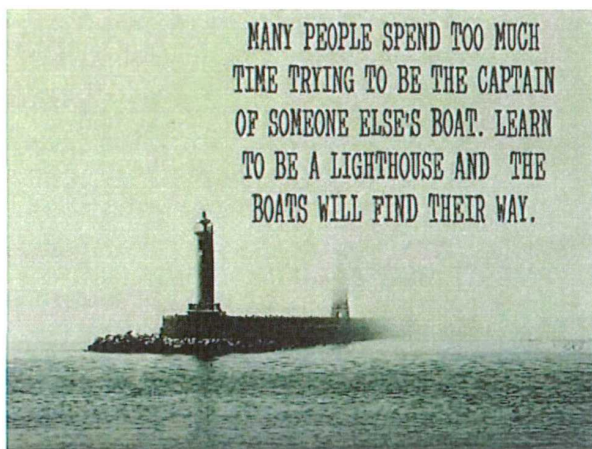
Elke school van Ambion geeft ruimte aan nieuwe initiatieven. Onderzoek is het kloppend hart van ons onderwijs. Wij zijn nieuwsgierig, denken graag buiten bestaande kaders en zijn steeds op zoek naar hoe we dingen anders en beter kunnen doen. We moedigen elkaar aan om met nieuwe oplossingen te komen en laten ons daarbij graag verrassen.

3. (BE)STURING EN LEIDERSCHAP

Hoe besturen we en werken we samen binnen Ambion? Het antwoord zit in onze besturingsfilosofie 'Vertrouwen en verbinding'. Onze bestuurlijke opgave is inzetten op de kwaliteit van onderwijs.

(BE)STURINGSFILOSOFIE

Wij hebben een stijl van besturen en samenwerken die past bij onze filosofie van 'Vertrouwen en verbinding'. Steeds zoeken wij de balans tussen 'wat is goed voor de individuele scholen' en 'wat is goed voor het collectief?'. Wij hebben de principiële keuze gemaakt om de verantwoordelijkheid laag in de organisatie te leggen, vanuit het vertrouwen dat de ontwikkeling dan van binnenuit op gang komt en ook daadwerkelijk beklijft. Om die reden werken wij met clusters van scholen (horizontale verbinding en leergemeenschap). Hierdoor hebben directeurs en medewerkers veel mogelijkheden tot kennisuitwisseling en samenwerking.

Vertrouwen in verbinding

Directeuren en hun teams zijn verantwoordelijk voor het primaire proces. Het servicebureau ondersteunt daarbij. De bestuurder zal waar nodig (bij)sturen maar het proces zijn gang laten gaan als scholen op koers liggen wat betreft kwaliteit en ambitie. Extern is de bestuurder verantwoordelijk voor het zoeken naar kansen en samenwerking om de organisatie te versterken.

Wij hebben gekozen voor scrum als een 'lichte vorm' van projectmanagement bij organisatiebrede ontwikkelthema's zoals het vinden en behouden van nieuwe werknemers, omgaan met krimp en het verder inrichten van onze digitale (Apple-)leeromgeving. Daarbij is er veel autonomie en verantwoordelijkheid voor de betrokken medewerkers. Op deze manier maken we gebruik van de expertise binnen onze organisatie op alle niveaus, terwijl het eigenaarschap onder de medewerkers wordt versterkt.

Wij gaan met elkaar inhoudelijk het gesprek aan bij de beleidsrijke begroting en we geven elkaar de professionele ruimte om de goede dingen te doen, uitgaande van de leef- en streefregels die zijn vastgelegd in ons Ambion Identiteitsbewijs en vorige koersplan.

BESTUURLIJKE OPGAVE

De bestuurlijke opgave van Ambion is inzetten op de *kwaliteit* van het onderwijs; elke school van Ambion werkt elke dag aan kwalitatief goed onderwijs voor alle kinderen!

Door verschillende maatschappelijke ontwikkelingen is het onderwijs volop in beweging. En mede door corona hebben wij in de afgelopen jaren ervaren hoe belangrijk het is om flexibel en wendbaar te zijn. Ons onderwijs moet toekomstbestendig zijn en alle wereldburgers in de dop een goede plek kunnen geven in onze organisatie.

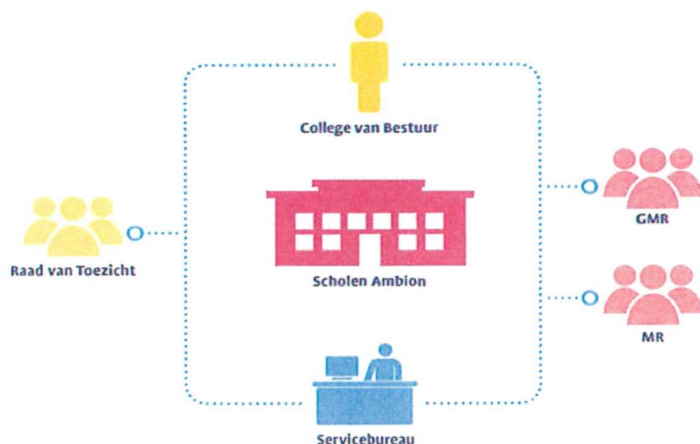
Om dit te bestendigen en te realiseren werken we vanuit onze kernwaarden aan het verstevigen van onze basis en aan zes voor ons belangrijke koersthema's.

Vuurtorenmodel Ambion (geïnspireerd door het Columbus-model)

4. ORGANISATIESTRUCTUUR EN SCHOLEN

Ambion ontwikkelt, faciliteert en verbindt op het gebied van onderwijs, personeelszaken, ICT, huisvesting, communicatie, PR en financiën. Door de bestuurlijke en facilitaire zaken op één plaats samen te brengen en te organiseren, wordt de efficiëntie en de slagkracht vergroot. Het bestuur en het servicebureau zijn op Ambion-niveau ingericht.

Het servicebureau ondersteunt het College van Bestuur, de Raad van Toezicht, de schoolleiders en de scholen. Het servicebureau bestaat uit de domeinen: Onderwijskwaliteit, HR, Organisatie en Bedrijfsvoering, heeft een eigen secretariaat en voert verschillende ondersteunende werkzaamheden uit. Als dat nodig of gewenst is schakelt zij externe expertise in, bijvoorbeeld op het gebied van ARBO, inkoop of juridische ondersteuning. Bijna alle domeinen hebben capaciteit op zowel adviserend, coördinerend, beleidsvoorbereidend als uitvoerend niveau.

Op organisatieniveau zijn het identiteitsbewijs en het koersdocument richtinggevend voor ons handelen. Deze zijn samen met enkele specifieke uitdaging zoals krimp, kleine scholen en het lerarentekort vertaald naar koerstema's voor de komende jaren. In het project Organisatieontwikkeling Ambion 2.0 wordt hier concreet aan gewerkt. Elke school van Ambion vertaalt de koersuitspraken naar concrete activiteiten op schoolniveau en beschrijft dit in het schoolplan (4 jaar) en het schooljaarplan.

5. KOERSTHEMA'S VOOR 2023-2027

De komende jaren bepalen zes koerstema's onze strategische agenda:

- Wereldburgerschap
- Samenwerken
- Onderzoekend leren en werken
- Onderwijs: uitdagend onderwijs
- Onderwijs: onderwijs op maat
- Professionele cultuur

Aan elk koerstema verbinden we, in het jaar 2023, doelen, meetbare en merkbare resultaten en basisliteratuur. Ook de verschillende beleidsdomeinen hebben hun geïntegreerde aandeel in de koerstema's.

6. REALISATIE BESTUURLIJKE OPGAVE EN KOERSTHEMA'S

Om zicht te hebben op de realisatie van de bestuurlijke opgave en koerstema's, zoals hierboven beschreven worden de volgende instrumenten ingezet:

Schoolbezoeken, audit-uitkomsten en het bespreken daarvan met de directeur en de beleidsadviseurs onderwijs en HR, reguliere overleggen, gesprekkencyclus met de directeuren en beleidsadviseurs en gesprekken met de GMR.

Met de beleidsadviseur Onderwijskwaliteit wordt periodiek gekeken naar elke individuele school. Resultaten, uitkomsten en bespreking van trendanalyses en audits en bevindingen uit gesprekken met IB, BOU, leerkrachten en directeuren zijn input voor deze gesprekken. Op basis hiervan wordt bepaald wat er nodig is per school qua sturing en ondersteuning en door wie.

Verder maakt Ambion gebruik van zgn. scrumgroepen om thema's die we op organisatieniveau willen verbeteren of ontwikkelen uit te werken (belichten/richten). Leidend bij de keuze voor een thema zijn ontwikkeling van kwaliteit, maatschappelijke ontwikkelingen en evt. aanpassingen in de wet.

De scrumgroepen worden gevormd door diverse betrokkenen uit de organisatie (medewerkers / schooldirecteuren en beleidsadviseurs).

Door zelfevaluatie verantwoordt de voorzitter CvB de realisatie van de ambities in de gesprekkencyclus met de Raad van Toezicht. Daarnaast is er een terugkoppeling in het directeurenoverleg (DO) en de GMR in augustus inzake realisatie 2021.

7. ONDERWIJSKWALITEIT

De inspectie heeft geen enkele school van Ambion als 'zwak' of 'zeer zwak' beoordeeld, dit vraagt wel om continue aandacht. De basiskwaliteit is op orde. Er is een handboek kwaliteitszorg ontwikkeld en een vernieuwde systematiek voor zelfevaluatie, auditbezoek en de totstandkoming van een plan van aanpak. Bij de audits worden naast de beleidsadviseur, directeuren en interne begeleiders betrokken. De beleidsadviseur Onderwijs ondersteunt de scholen bij de kwaliteitszorg en bij de invulling van passend onderwijs. Zij stuurt ook de orthopedagogische ondersteuning aan (observaties, onderzoek, consultgesprekken, kenniskringen). De onderwijskwaliteit komt structureel aan bod in de clusters en in het gesprek tussen schooldirecteuren, beleidsadviseur onderwijs en de bestuurder. Er wordt gewerkt met het nieuwe Toezichtkader van de Inspectie. In het vierjaarlijks onderzoek vanuit de inspectie wordt het bestuur beoordeeld op de eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit en de continuïteit van het onderwijs op de scholen. In november heeft er een vierjaarlijks bestuurlijk inspectieonderzoek (4JO) plaatsgevonden.

Het gebruik van ICT is een belangrijk onderdeel geworden van ons onderwijs. De technische infrastructuur (wifi, etc.) in de scholen is bij de tijd. Er is een meerjarig investeringsprogramma in ICT, waarin ook veel aandacht wordt gegeven aan kennisgeving en professionalisering. Optimale ICT-ondersteuning is van grote waarde wanneer Corona maatregelen van kracht zijn, waarbij leerlingen thuis onderwijs krijgen. In het jaar 2022 is het ICT-materieel grootschalig vervangen.

8. LEERLINGAANTALLEN

Vanaf 1 januari 2023 heeft het primair onderwijs te maken met een vereenvoudiging van de bekostiging. Met de komst van de vereenvoudiging bekostiging primair onderwijs treedt een verandering op met de leerlingtelling. 1 oktober t-1 maakt plaats voor 1 februari t-1. De kalenderjaarbekostiging 2023 wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen op 1 februari 2022. In bijlage 1 staat een overzicht met leerlingenaantallen per school van Ambion (uitgesplitst naar onderbouw (OB) en bovenbouw (BB) sinds 1 oktober 2018 tot en met 1 oktober 2022 en de prognoses 2023 tot en met 2025 aan de hand van de 1 februari-telling. Met de nieuwe 1 februari-telling wordt er geen onderscheid meer gemaakt in onderbouw (OB) en bovenbouw (BB) leerlingen. Het totaal aantal leerlingen is gedaald van 3.172 (2018), 3.088 (2019) 3.059 (2020), 3.000 (2021) naar een stijging van 3.018 leerlingen op 1 oktober 2022. In de huidige meerjarenbegroting wordt nog uitgegaan van een verdergaande krimp van de scholen van Ambion. Onze ambitie is om in elk geval te stabiliseren en in de verdere toekomst wellicht weer te groeien

9. OPZET BEGROTING

De belangrijkste budgethouders zijn, naast de bestuurder, de beleidsadviseurs en de directeuren. Zij hebben in het begrotingsproces kunnen aangeven wat de plannen, investeringsaanvragen en bijzondere wensen voor het komende jaar en daaropvolgende jaren zijn (bijvoorbeeld op gebied van personeel, scholing, materiële zaken en investeringen).

Het verschil tussen baten en lasten leidt in 2023-2026 tot een negatieve begroting. Daarbij moet worden opgemerkt dat er bij een aantal begrotingsposten sprake is van onttrekking uit bestemmingsreserves. In de begroting is namelijk rekening gehouden met lasten waarvan de dekking is geregeld in de bestemmingsreserves. Deze reserves zijn in het verleden gevormd. Daarnaast wordt een bedrag onttrokken uit de algemene reserve voor de periode 2023-2026. Reden hiervoor is dat er geïnvesteerd wordt in de realisatie van organisatieontwikkeling Ambion 2.0 en tijdelijke HR-ondersteuning op het servicebureau. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de formatie-ontwikkeling die in verhouding staat met de daling van het aantal leerlingen en die recht doet aan de kwaliteit van het onderwijs.

10. FINANCIËLE POSITIE

De financiële positie van Stichting Ambion is zonder meer goed. De signaleringswaarde van Ambion bedraagt in 2021 € 3.666.083. Het eigen vermogen van Stichting Ambion bedraagt op 31 december 2021 € 6.527.598. In beginsel heeft Stichting Ambion genoeg buffer om bezittingen te financieren en de risico's op te vangen. Ook kan geconcludeerd worden, uitgaande van de signaleringswaarde, dat Stichting Ambion een bovenmatig eigen vermogen heeft van € 2.861.515. Het bovenmatig eigen vermogen wordt deels ingezet voor toekomstige ontwikkelingen, te weten:

- De benodigde investeringen die nodig zijn voor toekomstbestendig onderwijs van Stichting Ambion 2.0;
- De in het verleden gevormde bestemmingsreserves ad € 810.537. Zie ook '9 Opzet begroting';
- De nieuwe regels met betrekking tot de nieuwe waardering en verslaglegging voorziening groot onderhoud vanaf het jaar 2024. De verwachting is dat tussen de één en twee miljoen moet worden overgeheveld van eigen vermogen naar voorzieningen;

- Het opvangen van eventuele nadelige effecten van het nieuwe wetsvoorstel 'Vereenvoudiging van de bekostiging primair onderwijs' met ingang van het jaar 2023.

11. MEERJAREN PERSPECTIEF EN MOGELIJKE RISICO'S

Personele risico's

De veranderende arbeidsmarkt biedt een aantal nieuwe problemen. Allereerst is het ingewikkeld om vervangingen goed te regelen omdat het lastig is invallers te vinden. Verder doet zich door de krappe arbeidsmarkt een complex probleem voor. Als we medewerkers geen vaste aanstelling geven, lopen we het risico dat ze vertrekken naar een ander bestuur. Er is immers sprake van een vraagmarkt. Hierdoor is de flexibele schil verdwenen, terwijl er door de krimp wel minder arbeidsplaatsen zijn. Er zal dus een actief personeelsbeleid moeten worden gevoerd om dit knelpunt op te lossen. Vanaf 1 augustus 2021 ontvangen werknemers werkzaam op 3 scholen van Ambion een arbeidsmarkttoelage van minimaal 5%. Deze toelage wordt aan alle medewerkers van de betrokken scholen uitgekeerd gedurende 2 jaar. Vanuit de overheid is deze toelage ingesteld omdat bepaalde scholen (nog) moeilijker aan personeel komen dan andere scholen. De MR-en van de betrokken scholen hebben meegedacht in de toepassing van deze nieuwe beleidsmaatregel.

De belangrijkste kosten worden gevormd door de (vaste) formatie die wordt ingezet. Het grootste financiële risico wordt gevormd door het ontstaan van verschillen tussen de bekostiging en de werkelijke personele lasten. Prijsverschillen ontstaan door stijging van de loonkosten die niet of niet geheel door de rijksoverheid worden gecompenseerd. In deze begroting zijn de nieuwe inkomsten en uitgaven wat betreft de nieuwe CAO en de werkdrukmiddelen verwerkt.

Daarnaast kan er sprake zijn van (tijdelijke) boventalligheid in de personele bezetting. Door goed en tijdig anticiperen op de krimp worden de risico's tot een minimum beperkt. Eén van de maatregelen die we hierbij hanteren is de T=0 systematiek bij de strategische personeelsplanning voor de komende jaren. Dit betekent dat wijzigingen in het aantal leerlingen door de scholen formatief moeten worden opgevangen.

Materiële financiële risico's

Voor de materiële instandhouding van de scholen ontvangt Ambion een genormeerde vergoeding van het rijk. Diverse landelijke onderzoeken hebben aangetoond dat de werkelijke lasten (schoonmaak, onderhoud, etc.) de genormeerde vergoeding sterk overschrijden. Minder leerlingen betekent minder inkomsten. Dit leidt echter niet direct – en niet even sterk – tot minder kosten. De ICT-investeringen moeten leiden tot minder uitgaven voor 'analoge' leermiddelen. Maatregelen die Ambion verder heeft genomen zijn het terugdringen van de energielasten en het benutten van inkoopvoordelen door Europese aanbestedingen op het gebied van schoonmaak, ICT en gebruiks- en verbruiksmaterialen.

Vaak hebben scholen te veel lokalen die niet door het rijk bekostigd worden. Wanneer het niet mogelijk is om betalende externe medegebruikers c.q. huurders te vinden, dan zullen lokalen worden afgesloten, met navenant lagere energie- en schoonmaaklasten. Ook worden de kosten van 'schoolbestuurlijk onderhoud' dan lager. Deze besparingen compenseren echter nog onvoldoende de lagere rijksvergoeding. Het blijft belangrijk om de bestaande huisvesting (scholen) te blijven volgen en te zorgen voor voldoende bezetting van deze accommodaties en voor kostenverminderingen als lokalen leeg staan. Ambion heeft zelf vijftien scholen in beheer, en de rest is in beheer bij de Vereniging van Eigenaars (VVE) Facet, VVE Akkrum en VVE MFC De Akkers, Stichting MFC De Kompenije, gemeente Heerenveen, gemeente De Fryske Marren en vastgoedmanagement Vastestate. Door een

gezamenlijke aanbesteding met meerdere schoolbesturen, worden voordelen op beheer- en onderhoudsuitvoering behaald.

Krimp

De impact van hiervoor genoemde risico's wordt vergroot door de doorgaande krimp van het aantal leerlingen. De krimp heeft als gevolg dat er voortdurend gezocht moet worden naar creatieve oplossingen om enerzijds te blijven zorgen voor kwalitatief goed onderwijs en anderzijds om Ambion financieel gezond te houden. Met de meerjarenbegroting 2023-2026 is rekening gehouden met de geprognosticeerde daling van het aantal leerlingen en daarmee samenhangend de formatieve krimp.

Meerjarenbegroting Stichting Ambion 2022-2026					
Begroting totaal	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
3.1 (Rijks)bijdragen OCW					
831125 Vereenvoudigde bekostiging (excl. werkdrukmiddelen)	20.178.772	22.904.880	22.792.170	21.937.733	21.646.457
831130 Werkdrukmiddelen	802.082	834.053	840.758	924.957	915.090
831140 Bijzondere bekostiging wegens samenvoeging	519.543	365.482	266.879	150.575	-
831155 Opvang vreemdelingen	97.250	60.832	60.832	60.832	60.832
831198 Professionalisering en begeleiding starters schoolleiders	282.600	296.764	298.956	288.283	285.138
831198 Onderwijsachterstandenbeleid	523.915	690.936	690.936	690.936	690.936
831198 NPO gelden*	1.903.000	901.689	-	-	-
831198 NPO gelden extra*	201.680	265.557	-	-	-
831198 Overige ontvangsten	40.000	23.000	23.000	23.000	23.000
3.1.1 (Normatieve) Rijksbijdragen OCW	24.548.842	26.343.193	24.973.531	24.076.316	23.621.453
831298 OCW overige subsidies	382.289	906.070	220.000	20.000	20.000
3.1.2 Overige subsidies OCW	382.289	906.070	220.000	20.000	20.000
831300 Ontv. doorbetalingen rijksbijdrage SWV PO	1.167.996	790.900	721.900	647.350	631.312
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV PO	1.167.996	790.900	721.900	647.350	631.312
Totaal (Rijks)bijdragen OCW	26.099.127	28.040.163	25.915.431	24.743.666	24.272.765
3.2 Overige overheidsbijdragen					
832200 Vergoeding Provincie	-	7.838	-	-	-
832212 Vergoeding vak Fries	23.145	22.124	-	-	-
832290 Overige vergoedingen gemeenten	114.236	129.404	75.330	75.330	75.330
Totaal Overige Overheidsbijdragen	137.381	159.366	75.330	75.330	75.330
3.5 Overige baten					
835100 Verhuur derden	31.448	38.939	39.333	40.512	41.728
835200 Detachering personeel	128.520	94.500	66.500	10.500	10.500
835610 Ouderbijdragen Ipad	-	-	-	-	-
835690 Overige ontvangsten	35.500	83.154	42.304	40.214	40.634
Totaal Overige baten	195.468	216.593	148.137	91.226	92.862
Totaal baten	26.431.976	28.416.122	26.138.898	24.910.222	24.440.957
4.1 Personele lasten					
411000 Loonkosten *	20.304.455	22.669.729	21.003.674	19.841.117	19.087.260
411000 Formatieve krimp	-	-	-	-	-
4.1.1 Lonen en salarissen	20.304.455	22.669.729	21.003.674	19.841.117	19.087.260
412130 Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	-	-	-	-	-
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	-	-	-	-	-
412220 Personeel niet in loondienst *	908.888	783.844	442.032	258.766	235.025
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	908.888	783.844	442.032	258.766	235.025
412300 Scholingskosten en cursussen *	604.625	529.169	369.400	391.300	366.225
412301 Scholingskosten directeuren	96.750	100.295	120.955	121.615	122.275
412320 Arbo-kosten	38.809	40.167	41.573	47.728	44.534
412330 Stagevergoeding LIO'ers	6.000	6.000	4.000	4.000	4.000
412350 Coachen en preventief	65.000	60.000	60.000	60.000	60.000
412351 Outplacement	30.000	20.000	20.000	20.000	20.000
412352 Modernisering Participatiefonds	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
412353 Vitaliteitsbudget	-	5.000	5.000	5.000	5.000
412370 Kosten Juridische ondersteuning	12.000	9.000	9.000	9.000	9.000
412390 Overige personele kosten	16.850	15.892	16.080	16.074	16.176
4.1.2 Overige personele lasten	895.034	810.523	671.007	699.717	672.210
413000 Uitkeringen UWV i.k.v. ZW/WAZO	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
4.1.3 Totaal uitkeringen	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Totaal Personele lasten	22.008.376	24.164.096	22.016.713	20.699.600	19.894.495
4.2 Afschrijvingen					
422000 Afschrijving meubilair/inventaris (oude investeringen)	86.540	90.511	85.980	84.877	84.244
422000 Afschrijving meubilair/inventaris (nieuwe investeringen)	-7.896	7.136	14.151	18.091	22.544
422300 Afschrijving ICT (oude investeringen)	377.940	453.372	408.292	395.876	396.313
422300 Afschrijving ICT (nieuwe investeringen)	132.389	6.542	21.197	21.197	20.997
422400 Afschrijving lesmethodes (oude investeringen)	65.694	59.265	53.327	45.331	37.826
422400 Afschrijving lesmethodes (nieuwe investeringen)	10.791	10.561	27.089	35.146	39.180
422810 Afschrijving Overige materiële activa	13.979	14.335	13.062	4.231	2.793
422810 Afschrijving Overige materiële activa (nieuwe investeringen)	4.056	1.601	3.400	3.600	3.600
Totaal Afschrijvingen	699.285	643.323	626.498	608.349	607.497

4.3 Huisvestingslasten					
431000 Huur	67.312	64.100	47.468	48.430	49.416
433000 Klein onderhoud en exploitatie	416.250	422.909	430.962	437.821	419.959
434000 Gas	145.296	179.707	184.904	190.252	195.755
434001 Water	12.870	15.294	15.676	16.068	16.470
434002 Electra	125.602	136.157	139.769	143.480	147.293
434010 Overige energielasten (Enodes)	3.135	3.636	3.727	3.820	3.916
435000 Schoonmaakbedrijf	449.018	514.617	528.949	543.682	558.829
435100 Overige lasten schoonmaak (schoonmaakartikelen, etc)	41.895	42.916	43.964	45.038	46.139
436000 Publiekrechtelijke heffingen	67.660	75.728	77.884	80.103	82.385
437300 Bijdrage huisvestingslasten (Brede School)	7.200	7.200	7.200	7.200	7.200
437900 Overige huisvestingslasten	65.789	72.477	32.745	33.439	34.147
438000 Dotatie onderhoudsvoorziening	326.905	409.468	403.840	421.263	431.259
Totaal Huisvestingslasten	1.728.932	1.944.209	1.917.088	1.970.594	1.992.767
4.4 Instellingslasten					
441002 Reis- en verblijfkosten GMR	75	-	-	-	-
441005 Kosten PSA HR2day	50.511	58.057	59.509	60.997	62.522
441006 Kosten webbased vervangers.nl	13.917	7.403	7.625	7.854	8.089
441007 Kosten Simplecard	5.900	6.330	6.488	6.650	6.817
441008 Digitaal personeelsdossier Online (PDOL)	5.705	5.705	5.848	5.994	6.144
441009 Akteproces en E-signing	2.853	2.853	2.924	2.997	3.072
441010 Communicatiekosten	38.360	35.950	36.825	37.722	38.641
441011 Portikosten	1.600	2.500	2.500	2.500	2.500
441012 Drukwerk	250	-	-	-	-
441013 Kantoorbenodigdheden	2.000	1.500	1.500	1.500	1.500
441016 Vergaderkosten	12.945	18.380	18.503	14.628	14.755
441019 Overige administratiekosten	2.245	2.523	2.470	2.517	2.566
441020 Planmatig onderhoudsbeheer	59.898	35.433	65.567	63.070	21.905
441021 Dienstverlening financieel systeem I-muis	31.488	34.836	35.323	36.207	37.113
441022 Onderhoudskosten archief	480	492	504	517	530
441023 Accountantskosten	30.293	28.308	46.798	30.324	48.885
441024 Deskundigenadvies	98.125	87.500	81.500	86.500	81.500
441059 Overige uitgaven	10.325	10.530	10.554	10.578	10.603
4.4.1 Administratie en beheer	366.971	338.299	384.439	370.555	347.141
442000 Aanschaf klein inventaris	21.177	21.077	19.027	18.227	17.427
442002 Aanschaf apparatuur	750	750	750	750	750
442100 Onderwijsleerpakket *	606.700	534.883	439.065	439.960	440.755
442300 Kopieerkosten	114.173	139.507	141.715	144.943	148.170
442500 ICT-kosten	496.974	577.398	565.760	573.619	583.537
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.239.775	1.273.614	1.166.317	1.177.500	1.190.639
444000 Wervingskosten	25.000	6.000	6.000	6.000	6.000
444001 Representatiekosten	25.030	27.830	27.800	27.950	28.000
444003 Abonnementen/contributies/kopieerrechten, etc.	82.967	90.355	91.281	93.008	94.774
444005 Kosten medezeggenschap en ouderraad	4.510	3.655	3.685	3.715	3.745
444007 Onkostenvergoeding RvT (incl. reiskosten)	34.918	35.970	36.869	37.791	38.736
444008 Afscheid en jubilea	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
444010 Verzekeringen	13.233	13.239	13.449	13.663	13.880
444030 Huishoudelijk materiaal	31.305	35.200	35.350	35.600	35.850
444040 PR & Marketing	174.950	158.485	179.135	120.210	145.335
444050 Onkostenvergoeding vrijwilligers	42.800	46.100	46.550	47.000	47.450
444998 Bijdrage combinatiefunctionarissen	35.000	42.000	71.600	98.500	116.800
444998 Overige lasten	13.242	20.637	15.870	15.853	16.338
4.4.4 Overig	500.455	496.971	545.089	516.789	564.408
Totaal Instellingslasten	2.107.201	2.108.885	2.095.845	2.064.844	2.102.188
Totaal lasten	26.543.794	28.860.514	26.656.143	25.343.387	24.596.946
Subtotaal Baten en Lasten	-111.816	-444.392	-517.245	-433.165	-155.989
Dekking uit Algemene reserve	2.704	-119.239	-172.535	-150.035	-125.035
Dekking uit bestemmingsreserves:					
Prestatiebox	-631	-	-	-	-
Fusiegelden Route 0513	-7.152	-5.954	-5.954	-5.954	-5.954
Bruidsschat Boarne / Akkrum	-975	-	-	-	-
Fusie De Feart	-762	-	-	-	-
NPO	-	-224.112	-313.756	-252.176	-
Passend Onderwijs	-80.000	-70.087	-	-	-
Participatiefonds	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Totaal resultaat mjb 2022-2026	-0	0	(0)	0	0

* De afname in baten en lasten voor de jaren 2024 ten opzichte van 2023 is met name te verklaren door afloop van de NPO gelden.

Meerjarenbalans 2022-2026

1	Activa	2022	2023	2024	2025	2026
	Vaste activa	€	€	€	€	€
1.2	Materiële vaste activa					
1.2.2	Inventaris en apparatuur	2.737.027	2.490.254	2.040.136	1.598.195	1.174.097
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	327.423	463.761	478.283	427.585	379.186
	Totaal materiële activa	3.064.450	2.954.015	2.518.419	2.025.780	1.553.283
	Vlottende activa					
1.5	Vorderingen					
1.5.1	Debiteuren	30.000	35.000	35.000	35.000	35.000
1.5.6	Overige overheden	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
1.5.7	Overige vorderingen	25.000	75.000	75.000	75.000	75.000
1.5.8	Overlopende activa	140.000	60.000	60.000	60.000	60.000
	Totaal vorderingen	205.000	180.000	180.000	180.000	180.000
1.7	Liquide middelen					
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	7.353.010	6.273.880	5.940.244	5.797.722	6.416.321
	Totaal activa	10.622.460	9.407.895	8.638.663	8.003.502	8.149.604
2	Passiva	2022	2023	2024	2025	2026
		€	€	€	€	€
2.1	Eigen vermogen					
2.1.1	Algemene reserve	5.062.693	4.943.454	4.770.919	4.620.884	4.495.849
2.1.2	Bestemmingsreserves publiek	1.047.103	721.950	377.240	94.110	63.156
	Totaal eigen vermogen	6.109.796	5.665.404	5.148.159	4.714.994	4.559.005
2.2	Voorzieningen					
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	197.512	189.769	183.615	181.555	181.555
2.3.3	Overige voorzieningen	973.152	1.085.722	839.889	639.953	942.044
	Totaal voorzieningen	1.170.664	1.275.491	1.023.504	821.508	1.123.599
2.4	Kortlopende schulden					
2.4.3	Crediteuren	350.000	400.000	400.000	400.000	400.000
2.4.4	OCW / LNV	-	-	-	-	-
2.4.7	Belastingen en premies sociale verz.	925.000	740.000	740.000	740.000	740.000
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	310.000	310.000	310.000	310.000	310.000
2.4.9	Overige kortlopende schulden	90.000	100.000	100.000	100.000	100.000
2.4.1	Overlopende passiva	1.667.000	917.000	917.000	917.000	917.000
	Totaal kortlopende schulden	3.342.000	2.467.000	2.467.000	2.467.000	2.467.000
	Totaal passiva	10.622.460	9.407.895	8.638.663	8.003.502	8.149.604

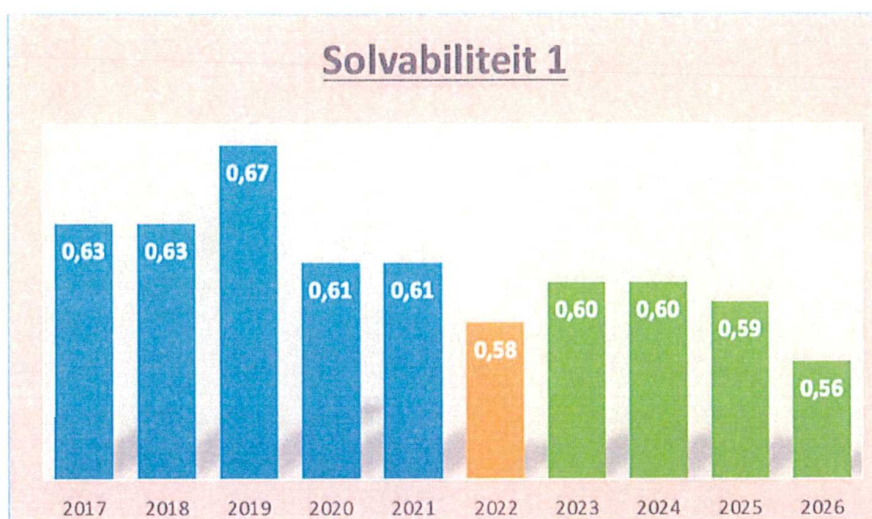
Kasstroomoverzicht 2022-2026

	2022		2023		2024		2025		2026
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten									
Saldo baten en lasten		391.986-		444.392-		517.245-		433.165-	155.989-
<i>Aanpassing voor:</i>									
Afschrijvingen	745.500		643.323		626.498		608.349		607.497
Mutaties voorzieningen	15.960-		104.827		251.987-		201.996-		302.091
		729.540		748.150		374.511		406.353	909.588
<i>Verandering in vlottende middelen:</i>									
Vorderingen	1.111.942		25.000		-		-		-
Schulden	415.790		875.000-		-		-		-
		1.527.732		850.000-		-		-	-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties									
Ontvangen interest	-		-		-		-		-
Betaalde interest	25.816-		-		-		-		-
		25.816-		-		-		-	-
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.839.470		546.242-		142.734-		26.812-	753.599
Kasstroom uit investeringsactiviteiten									
Investerings materiële vaste activa		1.662.253-		532.888-		190.902-		115.710-	135.000-
Opbrengst verkoop activa		205.655		-		-		-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		1.456.598-		532.888-		190.902-		115.710-	135.000-
Mutatie liquide middelen									
		382.872		-1.079.130		-333.636		-142.522	618.599
Beginstand liquide middelen		6.970.138		7.353.010		6.273.880		5.940.244	5.797.722
Mutatie liquide middelen		382.872		1.079.130-		333.636-		142.522-	618.599
Eindstand liquide middelen		7.353.010		6.273.880		5.940.244		5.797.722	6.416.321

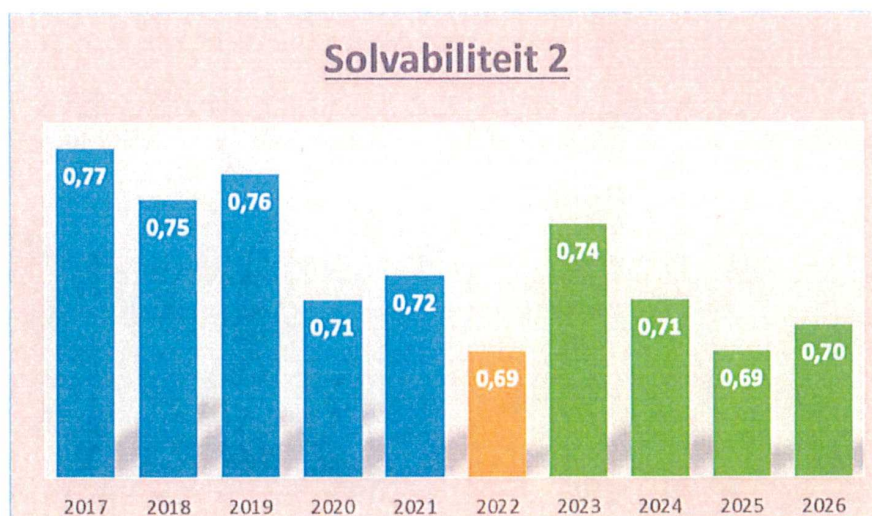
Financiële kengetallen

Kengetallen

In deze paragraaf worden de kengetallen gepresenteerd. In het algemeen kan gesteld worden dat de kengetallen, voortkomend uit het Rapport van de commissie-Don, ook de komende jaren boven de signaleringsgrenzen blijven uitkomen. De jaren 2017 tot en met 2021 betreffen de realisatiecijfers en de jaren 2022 tot en met 2026 de geprognosticeerde cijfers aan de hand van de meerjarenbegroting 2022-2026 en de meerjarenbalans 2022-2026.

Solvabiliteit 1
(Eigen vermogen /
balanstotaal)

Solvabiliteit 2
(Eigen vermogen +
voorzieningen /
balanstotaal)

Solvabiliteit

Deze kengetallen geven de verhouding aan tussen eigen vermogen (inclusief en/of exclusief voorzieningen) en vreemd vermogen en verschaft daarmee inzicht in:

- De mate waarin de bezittingen (op de activazijde van de balans) zijn gefinancierd met eigen vermogen (incl. voorzieningen);
- De mate waarin een schoolbestuur in staat is om op langere termijn aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

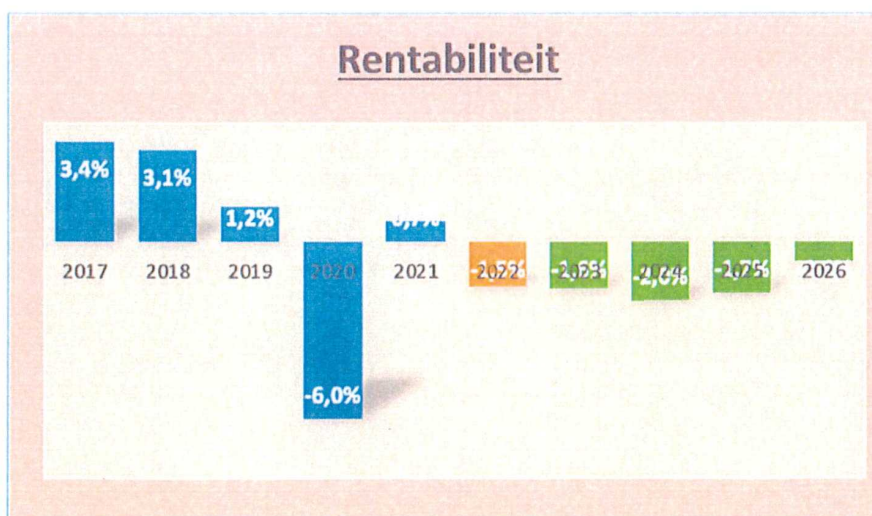
De Inspectie van het Onderwijs hanteert een ondergrens van 0,30. Een solvabiliteit van 0,30 wordt als ondergrens genomen voor een gezonde financiële situatie waarin risico's in beeld zijn.

Liquiditeit (current ratio)
(Vlottende activa / kortlopende schulden)

Liquiditeit (current ratio)

Dit kengetal geeft aan in hoeverre een schoolbestuur in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te kunnen voldoen (betaling van alle kortlopende schulden). Een liquiditeit tussen 1,5 en 2,0 wordt als goed aangemerkt. De Inspectie van het Onderwijs hanteert een ondergrens van 0,75 bij een groot bestuur (besturen met totale baten meer dan 12 miljoen). Stichting Ambion heeft voorsnog in de komende jaren geen externe financieringsbehoeften.

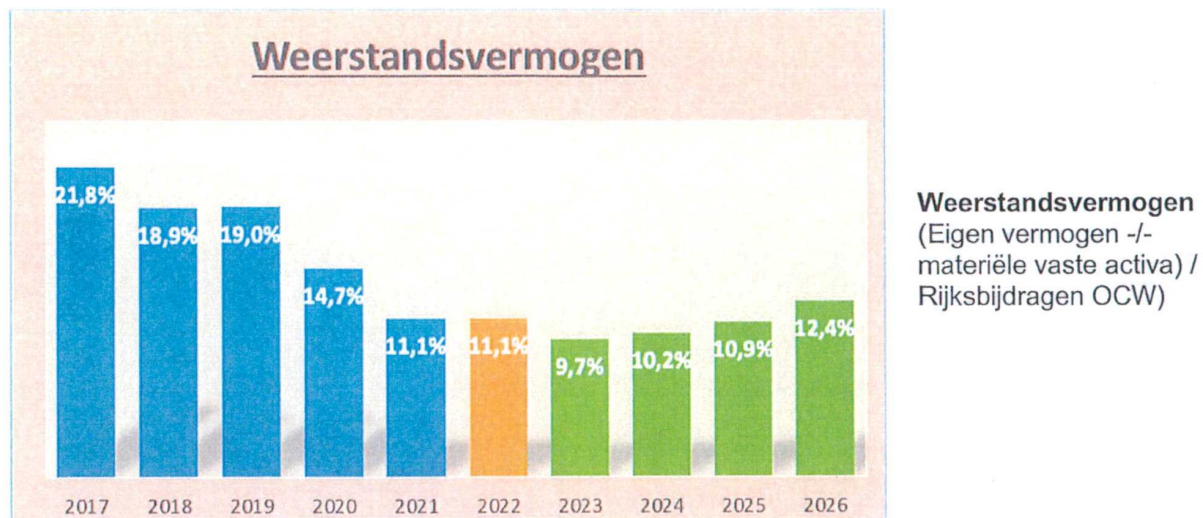
Rentabiliteit
(Resultaat / totale baten (inclusief financiële baten))

Rentabiliteit

Dit kengetal geeft aan wat het resultaat is in vergelijking met de totale baten (incl. financiële baten).

- Als het nodig is om de financiële positie te versterken (bijvoorbeeld bij een te lage solvabiliteit en/of liquiditeit), dan is een (meerjarige) rentabiliteit van > 0% wenselijk.

- Als alle reserves op peil zijn ligt een (meerjarige) rentabiliteit van 0% meer in de lijn der verwachting. Immers de bekostiging wordt dan zoveel mogelijk ingezet voor het geven van onderwijs.

Weerstandsvermogen

Dit kengetal geeft een beeld hoe solide de financiële positie is van Stichting Ambion. Het geeft inzicht in de mogelijkheden om niet voorziene financiële tegenvallers (risico's) in het begrotingsjaar op te vangen. Het Ministerie hanteert een ondergrens van 5%.

Bijlage 1: Ontwikkeling leerlingaantallen stichting Ambion

Brin.nr.	Naam School	Feitelijke leerlingen															Prognoses				
		1-10-2018			1-10-2019			1-10-2020			1-10-2021			1-10-2022			1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
		OB	BB	Totaal	OB	BB	Totaal	OB	BB	Totaal	OB	BB	Totaal	OB	BB	Totaal		Totaal	Totaal	Totaal	Totaal
14BO	De Optimist - Heerenveen	81	87	168	72	89	161	73	70	143	79	78	157	77	81	158	169	176	160	150	150
14EP	Van Maasdijschool - Heerenveen	91	116	207	82	102	184	84	95	179	79	90	169	78	90	168	176	180	181	183	188
14JW	Ekke de Haanschool - Heerenveen	105	93	198	100	81	181	104	81	185	91	91	182	83	93	176	189	182	182	182	182
14ML	Obs Het Vogelnest - Heerenveen	59	82	141	49	81	130	53	67	120	48	50	98	46	45	91	100	95	98	98	98
14QR	Twa Fjilden - Joure	45	62	107	29	58	87	25	48	73	24	34	58	18	36	54	59	54	46	43	42
14YF	Obs Route 0513 - Heerenveen	96	105	201	106	112	218	111	102	213	105	99	204	105	112	217	208	217	215	215	215
15AZ	Westermarskoalle - Joure	122	87	209	133	91	224	143	97	240	142	106	248	152	124	276	268	287	281	272	248
15ET	Skoatterwiis - Heerenveen	43	33	76	33	33	66	38	32	70	36	35	71	31	20	51	69	41	40	44	45
15GC	De Boame - Aldeboarn	48	61	109	38	57	95	31	62	93	28	54	82	29	43	72	82	77	73	73	73
15IB	It Bûtenplak - Hoomsterzwaag	23	37	60	27	37	64	36	43	79	33	40	73	40	31	71	79	75	76	72	74
15KU	Obs de Feart - Jubbega	72	92	164	83	76	159	87	85	172	91	68	159	97	72	169	166	178	168	163	164
15OK	Obs Akkrum - Akkrum	112	149	261	107	150	257	100	132	232	101	121	222	99	116	215	229	221	207	204	209
15OR	De Ynset - Rottum	34	22	56	35	14	49	33	24	57	28	27	55	24	29	53	56	59	56	55	52
15PW	Compagnonsschool - De Knipe	46	55	101	49	55	104	51	48	99	49	52	101	49	52	101	106	103	98	101	94
15QY	De Schakel - Rotsterhaule	28	34	62	28	24	52	25	29	54	22	30	52	22	28	50	54	50	45	36	33
15SG	Tjongerschool - Mildam	38	32	70	33	45	78	41	44	85	45	41	86	38	45	83	86	93	73	80	82
15TJ	It Haskerplak - Oudehaske	32	30	62	25	31	56	23	29	52	17	28	45	14	20	34	44	34	34	34	34
15UN	Sevenaerschool - Nieuwehome	39	43	82	49	36	85	44	44	88	44	43	87	43	46	89	91	92	95	90	91
15WU	Albertine Agnesschool - Oranjewoud	66	54	120	70	58	128	73	59	132	69	72	141	80	81	161	144	171	175	175	175
15XX	Trijegaeaster Honk - Ouwsterhaule	24	34	58	20	29	49	18	28	46	14	22	36	14	24	38	38	39	35	32	29
15ZX	De Brêge - Scharsterbrug	32	32	64	32	54	86	29	38	67	28	38	66	32	34	66	68	68	56	53	51
16CZ	t Swannestee - Langweer	50	49	99	43	48	91	33	46	79	29	47	76	33	45	78	78	79	67	63	61
27RK	Het Slingertouw - Heerenveen	194	200	394	183	194	377	174	198	372	194	200	394	192	217	409	414	422	427	437	440
Totaal		1.480	1.589	3.069	1.426	1.555	2.981	1.429	1.501	2.930	1.396	1.466	2.862	1.396	1.484	2.880	2.973	2.993	2.888	2.855	2.830
				-1,03%			-2,87%			-1,71%			-2,32%			0,63%	3,23%	0,67%	-3,51%	-1,14%	-0,88%
Speciaal basisonderwijs																					
19QV	It Oerset			103			107			129			138			138	141	144	137	137	137
Totaal stichting Ambion		1.480	1.589	3.172	1.426	1.555	3.088	1.429	1.501	3.059	1.396	1.466	3.000	1.396	1.484	3.018	3.114	3.137	3.025	2.992	2.967
				-0.53%			-2.65%			-0.94%			-1.93%			0.60%	3.18%	0.73%	-3.57%	-1.09%	-0.84%